

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

UMS® 26 Emeklilik Fayda Planlarında Muhasebeleştirme ve Raporlama

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

UMS 26

UMS 19

TEMEL TANIMLAR

Emeklilik
Fayda
Planları

Emeklilik Fayda Planları

Çalışanların hizmetlerinin bitiminde veya sonrasında sağlanan faydaların, belirli koşullara veya işin pratiğine dayalı olarak emeklilikten önce belirlenebildiği veya tahmin edilebildiği sözleşmelerdir.

Tanımlanmış
Katkı
Planları

Tanımlanmış Katkı Planları

Katılımcıların emeklilik fonuna yaptıkları katkılar sonucunda elde edecekleri emeklilik fayda tutarının ve bu katkılardan çeşitli yatırım kazançlarının belirlendiği planlardır

Tanımlanmış
Fayda
Planları

Tanımlanmış Fayda Planları

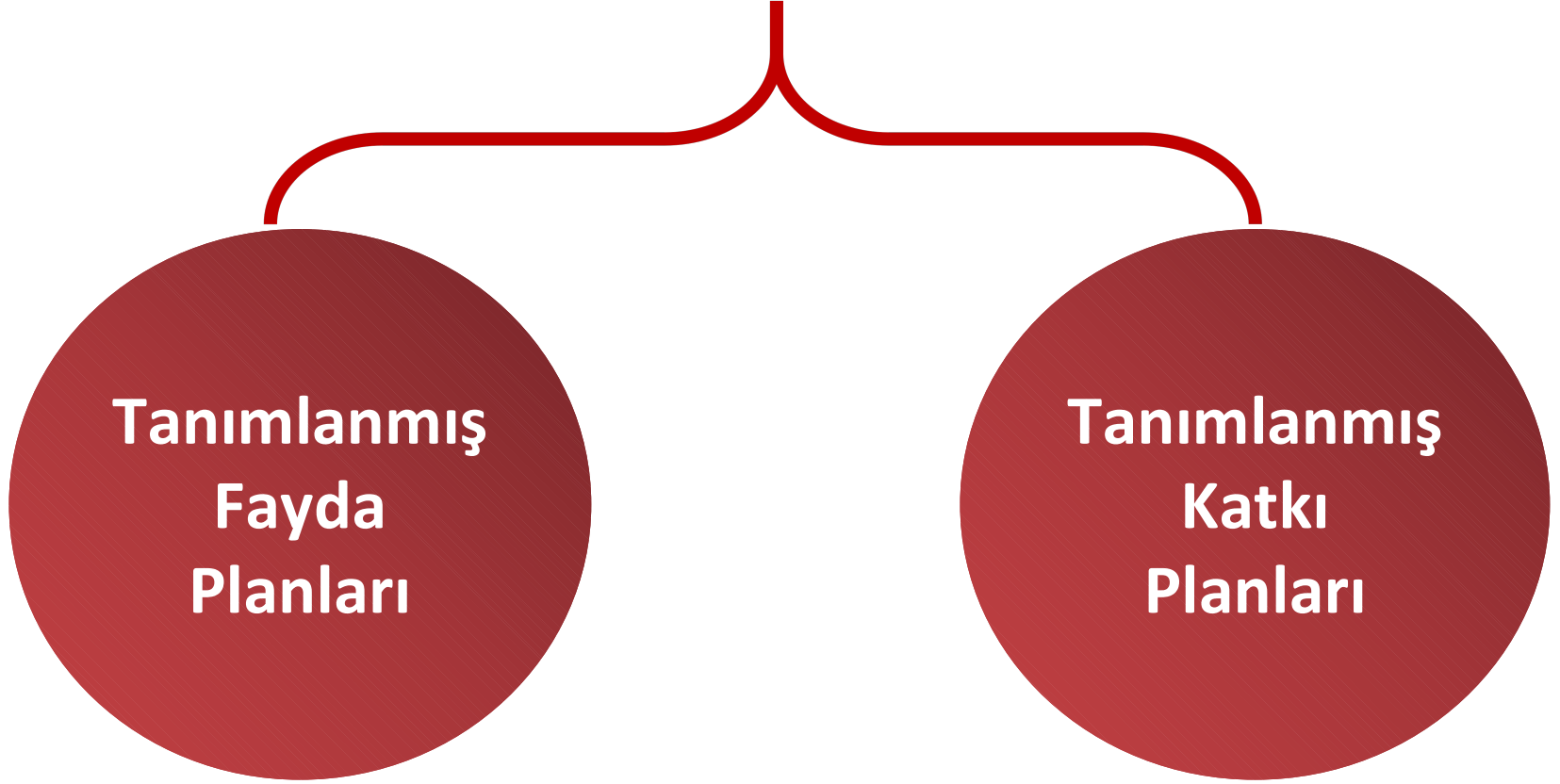
Emeklilik faydalarının çoğunlukla çalışanların cari kazançlarına veya hizmet sürelerine göre hesaplandığı fayda planlarıdır

Fonlama

Fonlama

Emeklilik faydalarının gelecekteki ödemeleriyle ilgili yükümlülüklerin karşılanması için varlıkların, işveren işletme dışındaki farklı bir kuruluşa devri

EMEKLİLİK FAYDA PLANLARI

**Tanımlanmış
Katkı Planı**

ÖRNEK

Kıdem	Yüzde
5-10 Yıl	% 5
10-15 Yıl	% 7
15-20 Yıl	% 10
20 Yıl ve Üzeri	% 12

ÖRNEK

Kıdem	Ortalama Yıllık Ücret	Çalışan Katkısı	İşveren Katkısı	Toplam Katkı	Net Yatırım (%10)
5-10 Yıl	CU 100,000	CU 5,000	CU 5,000	CU 10,000	CU 1,000
10-15 Yıl	CU 150,000	CU 7,500	CU 10,500	CU 18,000	CU 1,800
15-20 Yıl	CU 300,000	CU 15,000	CU 30,000	CU 45,000	CU 4,500
20 Yıl <	CU 200,000	CU 10,000	CU 24,000	CU 34,000	CU 3,400
TOPLAM	CU 750,000	CU 37,500	CU 69,500	CU 107,000	CU 10,700

Tanımlanmış Katkı Planları

**Tanımlanmış
Fayda
Planları**

ÖRNEK

**FAYDA
PLANI**

$$FP = \% 2 \times HS \times SYS$$

ÖRNEK

FAYDA PLANI

$$\% 2 \times 20 \text{ Yıl} \times 60.000 \text{ PB} \\ = 24.000 \text{ PB}$$

Tanımlanmış Fayda Planları

Sağlanacak faydalar için kullanılacak net varlıklar

Taahhüt edilen emeklilik fayda haklarının aktüeryal bugünkü değeri

Ortaya çıkan fazla veya açık

Faydalar için kullanılacak net varlıklar tablosu

**Taahhüt Edilen Emeklilik
Faydalarının Aktüeryal
Bugünkü Değeri**

**Cari Maaş Düzeyi
Yaklaşımı**

**Öngörülen Maaş Düzeyi
Yaklaşımı**

CARİ MAAŞ DÜZEYİ YAKLAŞIMI NEDEN UYGULANIR

Cari Maaş Düzeyi Yaklaşımı

- Taahhüt edilen faydalar için yapılan ödemelerin aktüeryal bugünkü değeri, daha az varsayım içerdiğinden daha objektif olarak hesaplanabilir.
- Maaş artışlarından kaynaklanan kıdem tazminatı artışları, maaş artışının yapıldığı tarihte planın yükümlülüğünü oluşturur.
- Planın kesintiye uğraması veya sona ermesi durumunda ödenecek yükümlülük tutarı, bu yaklaşıma göre hesaplanan aktüeryal bugünkü değere daha yakındır.

ÖNGÖRÜLEN MAAŞ DÜZEYİ YAKLAŞIMI NEDEN UYGULANIR

Öngörülen Maaş Düzeyi Yaklaşımı

- Finansal bilgiler, tahmin ve varsayımlardan bağımsız olarak işletmenin sürekliliği ilkesi çerçevesinde hazırlanmalıdır.
- Nihai ödeme planlarında ödenecek emekli ikramiyesi yükümlülükleri, emeklilik tarihindeki veya buna yakın maaşlar üzerinden belirlenir. Bu nedenle maaşları, yatırım getirisini ve yapılacak katkıları öngörmek gerekir.
- Finansmanın çoğu maaş projeksiyonlarına dayansa da, plana maaş projeksiyonlarının dahil edilmemesi, plan yetersiz finanse edildiğinde yeterli fonların rapor edilmesini sağlar.

STANDARDA GÖRE PLAN VARLIKLARI NASIL DEĞERLENDİRİLİR

AÇIKLAMALAR

Faydalar için kullanılabilen net varlıklardaki değişikliklerin tablosu

Uygulanan önemli muhasebe politikalarının özeti

Planın tanımı ve dönem boyunca planda yapılan değişikliklerin etkisi

AÇIKLAMALAR

Dönem sonunda uygun şekilde sınıflandırılmış varlıklar

Varlıkların değerlendirme esasları

Sağlanacak faydalarda kullanılacak net varlıkların %5'ini veya menkul kıymetlerin %5'ini aşan yatırımların detayları veya işveren nezdinde yapılan yatırımların detayları

Taahhüt edilen emeklilik faydalarının aktüeryal bugünkü değeri dışındaki yükümlülükler.

AÇIKLAMALAR

İşveren ve çalışan katkı payları

Yönetim giderleri

Yatırım geliri

Fayda ödemesi / borçlar

Gelir üzerinden hesaplanan vergiler

Diğer gider ve gelirler

Yatırımların elden çıkarılmasından ve yatırımların değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kâr veya zarar

ÖRNEK

**31.12.2022 TARİHLİ TANIMLANMIŞ EMEKLİLİK FAYDA PLANI
KULLANIMA HAZIR NET VARLIKLAR TABLOSU (PB)**

	2022(PB)	2021 (PB)
VARLIKLAR		
YY Varlık Emeklilik ve Yardımlaşma Sandığı'na yapılan yatırım		
Hisse Senetleri	563.361	1.899.878
Tahvil ve Bonolar	29.594.268	28.186.216
Türev Araçlar	240.680	205.754
Gayrimenkuller	20.828.010	20.525.528
Diğer Yatırım Araçları	123.681	132.624
Toplam Yatırımlar	51.350.000	50.950.000
Alacaklar		
Şirket Katkıları	479.673	463.035
Gelir Tahakkukları	48.327	51.965
Toplam Alacaklar	528.000	515.000
Toplam Varlıklar	51.878.000	51.465.000
YÜKÜMLÜLÜKLER		
Tahakkuk Eden Yükümlülükler	64.580	72.660
Ödenecek Faydalar	111.420	124.340
Toplam Yükümlülükler	176.000	197.000
SAĞLANACAK FAYDALARDA KULLANILABİLECEK NET VARLIKLAR	51.702.000	51.268.000

**31.12.2022 TARİHLİ TANIMLANMIŞ EMEKLİLİK FAYDA PLANI KULLANIMA
HAZIR NET VARLIKLAR DEĞİŞİM TABLOSU (PB)**

	2022(PB)	2021 (PB)
NET VARLIKLARDA ARTIŞ		
Yatırım Gelirleri (Gerçeğe Uygun değerdeki değişimleri kapsar)	5.135.150	5.487.170
Katkılar:		
Çalışan	2.524.350	2.126.365
İşveren	4.736.500	4.068.465
Toplam Artış	12.396.000	11.682.000
NET VARLIKLARDA AZALIŞ:		
Katılımcılara Sağlanan Faydalar	10.996.600	10.387.700
Yönetim Giderleri	965.400	898.300
Toplam Azalış	11.962.000	11.286.000
Net Varlıklarda Net Artış	434.000	396.000
Sağlanacak Faydalarda Kullanılabilecek Net Varlıklar (Dönem Başı)	51.268.000	50.872.000
SAĞLANACAK FAYDALARDA KULLANILABİLECEK NET VARLIKLAR (DÖNEM SONU)	51.702.000	51.268.000

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union